

Rapporten om ny sykehusstruktur – total skivebom

Egil Enemo

Jeg har brukt mye tid på den framlagte rapporten om framtidig sykehusstruktur, og må bare konkludere med at det var en heller selsom opplevelse. Jeg må sitere salige Henrik Ibsen der han lar Peer Gynt utbryte at «Hvor utgangspunktet er galest, blir tidt resultatet originalest».

Allerede i utgangspunktet for rapporten tar prosjektgruppa seg frihet til å omdefinere det vedtatte målbildet for Sykehuset innlandet om en helhetlig sykehusstruktur. De skriver selv at *«prosjektgruppen ser at en lokalisering i Brumunddal kan oppfattes som å ligge utenfor den etablerte forståelsen av hvilke områder som hører inn under en avgrensning ved Mjøsbrua»*, men de tar seg ikke tid til å verken å gå ut med dette offentlig eller drøfte det med berørte parter før de offentliggjør rapporten. Prosjektgruppa har dermed med et pennestrøk fjernet grunnsteinen i det omforente og langvarige arbeidet med å restrukturere sykehusene i Innlandet.

I all hemmelighet og bak lukkede dører fortsetter gruppa sitt arbeid med bakgrunn i selvgjort målbilde og feilaktige premisser. Det skinner ganske fort igjennom at hensikten med å dra sykehuset sørover til Brumunddal er å redde Lillehammer som akutttsykehus og blidgjøre forsmådde Hamar. For å begrunne dette legges det fram en mengde tekniske og teoretiske variabler for reisetidsanalyser, befolkningsutvikling og rekruttering av kompetanse. De har valgt sine måltall med omhu, brukt de målestokker som passer dem best og tror tydeligvis at oppgaven med en ny sykehusstruktur er en ren og skjær matematisk øvelse. Som tidligere ordfører Iddberg på Gjøvik sa, så må vi derfor på ingen måte må tro at de forutsetningene som prosjektgruppa har lagt til grunn er de eneste riktige, og heller ikke da de påfølgende rent skjønnsmessige vurderingene de selv gjør. Gruppa innrømmer for øvrig selv at dette *«således er en rent «teknisk» undersøkelse som må tolkes med de svakhetene som ligger i forutsetningene for analysen»*.

Mange ser ut til å tro dette dreier seg om en rivalisering mellom Moelv og Brumunddal, og at noen minutters reisetid fra eller til mellom disse stedene ikke spiller noen rolle. De overser da fullstendig at forslaget innebærer at Elverum sykehus legges ned, og at befolkningen i Elverum, Trysil, Engerdal, Våler og Solør med en slik løsning vil få sitt nærmeste sykehus i Brumunddal, og med reisetider opp til 1 time og tre kvarter fra Innbygda. I hele denne regionen har forutsetningen vært at sykehuset i Elverum ble opprettholdt.

Også når det gjelder øst-vestbalansen tar prosjektgruppa seg til rette, og hevder at den tidligere fylkesgrensa er utgangspunktet. Fylkespolitikere sier de ikke er kjent med en slik tolkning, og prosjektgruppa må nok også ha vært i tvil når de skriver at dersom *«balansen mellom østlige og vestlige deler av sykehusområdet heller forstås som en geografisk balanse uavhengig av de gamle fylkesgrensene, vil faktorer som reisetid og hensiktsmessig avstand mellom Mjøssykehuset og akutttsykehuset spille inn. Da vil alternativet med Mjøssykehuset øst for Mjøsbrua og akutttsykehuset på Elverum være relativt likestilt med de øvrige løsningsalternativene»*. Dersom prosjektgruppa var i tvil om rett tolkning, burde de nok brukt mer tid på å avklare dette før de la fram sitt forslag. Men det passet nok ikke og de fortsatte ufortrødent videre på feil spor.

Også når det gjelder turist- og hyttetrafikken kommer prosjektgruppa med merkelige konklusjoner. Både kommunene og helseforetaket har ansvaret for å tilby nødvendige helsetjenester til personer som oppholder seg i opptaksområdet, og dette er derfor en faktor som selvfølgelig må tas med i vurderingen. Her er prosjektgruppa tydeligvis fornøyd med at de kan sikre at Hafjell bare får omtrent 20 minutter til Sykehuset i Lillehammer. Trysil, den største skidestinasjonen i Norge avspiser prosjektgruppa med følgende kommentar: *«For eksempel har Trysil en relativt spesialisert legevakt som løser mange av situasjonene fra skianleggene i området uten at det er behov for transport til et sykehus».*

Prosjektgruppa har med sitt utspill, basert på et fordreid målbilde og hemmelighetskremmeri, klart å sette hele sykehusstrukturen i Innlandet i fare. Dette dreier seg ikke om hvor fort vi kan kjøre på ny E-6 mellom Brumunddal og Moelv, men hvordan vi skal sikre en sykehusstruktur som også ivaretar de østlige delene av fylket. Eneste farbare vei er da å opprettholde målbildet med hovedsykehuset ved Mjøsbrua og så bytte status mellom sykehusene på Lillehammer og i Elverum. Da blir Lillehammer et lokalmedisinsk senter og Elverum det andre akutttsykehuset.

Og helt til slutt: Å bygge et sykehus i tre lar seg vel gjøre også andre steder enn i Brumunddal?